

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
083102 จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์ (Psychology and Human Relations)
2. จำนวนหน่วยกิต
3 หน่วยกิต (3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ
เป็นวิชาศึกษาทั่วไป
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรพันธ์ หรูนรักรวิทย์
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษา2 ของชั้นปีที่ 4
6. รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ชิตีแคมป์เมืองทองธานี
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
30 พฤศจิกายน 2565

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา
 - 1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์
 - 1.2 เพื่อให้เข้าใจในตนเองและผู้อื่น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่น
 - 1.3 เพื่อประยุกต์จิตวิทยาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับหลักทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ ทางด้านจิตวิทยา เพื่อใช้ในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานในอนาคต ทั้งนี้ ควรมีการปรับการอ้างอิงตัวอย่างให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ธรรมชาติของมนุษย์ในด้านพัฒนาการ พัฒนาการของชีวิตแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดและการรับรู้ตนเองและบุคคลอื่น ทักษะคิดและความพึงพอใจระหว่างบุคคล การสื่อสาร สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หลักการจูงใจและการให้กำลังใจ อารมณ์ การควบคุมอารมณ์และการจัดการความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	45 ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	- ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	3 ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs
CLO1 นักศึกษามีความเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง	PLO1 เข้าใจ เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่นตามความเป็นจริง	ทำแบบประเมินทางจิตวิทยาของตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อเข้าใจตนเองมากขึ้น	สอบถามและพูดคุยให้คำปรึกษา
CLO2 สามารถรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของคนอื่น	PLO2 เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิของบุคคล มีความเอื้ออาทรและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	มอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่น	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs
CLO3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา	PLO4 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา	ฝึกวิเคราะห์ทฤษฎีทางจิตวิทยาให้สัมพันธ์กับงานที่ได้รับมอบหมาย	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน
CLO4 มีความเข้าใจ สามารถอธิบาย และทำนายพฤติกรรม ตลอดจนสามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรมได้	PLO5 เข้าใจและอธิบายพฤติกรรม สามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรม	ฝึกวิเคราะห์ทฤษฎีทางจิตวิทยาให้สัมพันธ์กับงานที่ได้รับมอบหมาย	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน
CLO5 สามารถบูรณาการความรู้ทางจิตวิทยากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ	PLO7 สามารถบูรณาการความรู้ทางจิตวิทยากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	ฝึกวิเคราะห์ทฤษฎีทางจิตวิทยาให้สัมพันธ์กับงานที่ได้รับมอบหมาย	1.การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน 2.ประเมินจากรายงานการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพัฒนาการมนุษย์ -ปฐมนิเทศการศึกษารายวิชา -ความหมายและขอบข่ายของจิตวิทยาที่เกี่ยวกับพัฒนาการมนุษย์ System of Development (Structure & Functions) ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการมนุษย์ หลักการของพัฒนาการ วุฒิภาวะ พัฒนาการมนุษย์จากมุมมองของแนวคิดทางจิตวิทยา 4 มุมมอง : Psychoanalytic, Behavioristic, Cognitive และ Humanistic Psychology		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	ผศ.ภัทราพันธ์ หรุ่นรักวิทย์
2	พัฒนาการมนุษย์แต่ละช่วงวัย พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย ทารกในครรภ์ วัยทารก วัยเด็กตอนต้น วัย		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	ผศ.ภัทราพันธ์ หรุ่นรักวิทย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	เด็กตอนกลาง วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคน และวัยชรา โดยเน้นสาระสำคัญของ พัฒนาการแต่ละวัยในด้านของ Structure และในด้านของ Functions และภาวะวิกฤติ หรือปัญหาที่มักเกิดขึ้นแต่ละวัย				
3	การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่น ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับตน (Self-perception) โดยเน้นหัวข้อ มโนทัศน์แห่งตน (Self-concept) ความภาคภูมิใจในตน (Self-esteem) อัตลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) อัตลักษณ์แห่งตนตามแนวคิดของนักจิตวิทยา ต่างๆ เช่น Cooper smith การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่นตามทฤษฎีของ Eric Berns ตลอดจนการประยุกต์ทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวเพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ हरुนรัภวิทย์
4	ทัศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล ความหมายของทัศนคติ องค์ประกอบของทัศนคติ การเกิดทัศนคติ การเปลี่ยนทัศนคติ ทัศนคติเชิงบวก (Positive attitude) และการคิดเชิงบวก (Positive thinking) อิทธิพลของทัศนคติต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ हरुนรัภวิทย์
5	การสื่อสาร กระบวนการสื่อสาร ความสำคัญของการสื่อสาร เส้นทางการสื่อสาร (Communication Flows) อุปสรรคในการสื่อสาร รูปแบบของการสื่อสารที่ดี การสื่อสารที่มีปัญหา แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ हरुนรัภวิทย์
6	สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและมนุษย์สัมพันธ์ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สัมพันธภาพที่เป็น		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ हरुนรัภวิทย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	2 บทบาทในเวลาเดียวกัน (Dual-role relationships) ทักษะทางสังคม (Social Skills) และการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มนุษย์สัมพันธ์ในกระแสโลกาภิวัตน์ การทำงานในท่ามกลางความแตกต่างทางวัฒนธรรม				
7	แรงจูงใจ การจูงใจ และการให้กำลังใจ ความหมายของแรงจูงใจและการจูงใจ ทฤษฎีแรงจูงใจของ Abraham Maslow ทฤษฎีความต้องการของ Murrey ความสำคัญของการจูงใจ การประยุกต์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจเพื่อเพิ่มหรือพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น The Two – Factor Theory, Expectancy Theory เป็นต้น		3	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
8	สอบกลางภาค				
9	อารมณ์ และการควบคุมอารมณ์ อารมณ์กับชีวิตประจำวัน การควบคุมอารมณ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมคืออะไร และมี ความสำคัญอย่างไร ผลของการควบคุมอารมณ์ที่ไม่ถูกต้องคืออะไร EQ และการเสริมสร้าง EQ		3	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
10	ความเครียด การจัดการกับความเครียด และการปรับตัว ความหมายของความเครียด สาเหตุของความเครียด แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเครียด การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นการกระทำ แนวทางในการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสม กระบวนการปรับตัว ผลกระทบของการปรับตัวไม่ได้		3	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
11	การพัฒนาบุคลิกภาพ ความหมายของบุคลิกภาพ ปัจจัยที่มี		3	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปราย	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	อิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ประเภทของ บุคลิกภาพ เช่น Type A และ Type B personality แนวทางในการพัฒนา บุคลิกภาพและลักษณะของ Healthy Personality			กลุ่ม	
12	ภาวะผู้นำ ธรรมชาติของผู้นำ ลักษณะของผู้นำ (Leadership Characteristics) พฤติกรรม การเป็นผู้นำ (Leadership Behavior) ทักษะ การเป็นผู้นำเกิดขึ้นได้อย่างไร Contingency Leadership Models (เช่น Fiedler's Contingency Model, Charismatic and Transformational Leadership) ลักษณะ ของผู้นำที่ดี แนวทางในการเสริมสร้างและ พัฒนาความเป็นผู้นำ		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
13	การทำงานเป็นหมู่คณะ ชนิดของกลุ่ม ลักษณะของกลุ่ม (Characteristics of Groups) พฤติกรรมใน กลุ่ม (Intragroup Behavior) พฤติกรรม ระหว่างกลุ่ม (Intergroup Behavior) การ ตัดสินใจของกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม และ การทำงานเป็นกลุ่ม		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
14	การบริหารความขัดแย้งและความ เปลี่ยนแปลง (Managing Conflict and Change) ธรรมชาติของความขัดแย้ง การบริหาร ความขัดแย้งในชีวิตประจำวันและในการ ทำงาน ธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง การ บริหารความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน และในการทำงาน		3	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปราย กลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์
15	การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาและ สร้างเสริมคุณภาพชีวิต ความหมายของคุณภาพชีวิต การ		3	นำเสนอรายงาน วิจารณ์ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หรรุณรักรวิทย์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	ได้มาซึ่งคุณภาพชีวิต พฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญและจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตและงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ				
16	การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาและสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ความหมายของคุณภาพชีวิต การได้มาซึ่งคุณภาพชีวิต พฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญและจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตและงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ		3	นำเสนอรายงาน วิจารณ์ อภิปรายกลุ่ม	ผศ.ภัทราพันธ์ หุ่่นรักวิทย์
		รวม			

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล
CLO1 นักศึกษามีความเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง	สอบถามและพูดคุยให้คำปรึกษา	2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13	20
CLO2 สามารถรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของคนอื่น	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักศึกษา	6,14	20
CLO3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน	8,9,16	20
CLO4 มีความเข้าใจสามารถอธิบาย และทำนายพฤติกรรม ตลอดจนสามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรมได้	การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน	9,16	20
CLO5 สามารถบูรณาการความรู้ทางจิตวิทยากับความรู้ทางนิเทศศาสตร์	1.การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน 2.ประเมินจากรายงานการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา	9,16	20

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1. จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ, “จิตวิทยาทั่วไป” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.
2. ลิขิต กาญจนภรณ์, “Introduction to Psychology”, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
3. มัลลิกา คณานุกรักษ์, “จิตวิทยาการสื่อสารของมนุษย์” สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2547.
4. สิริอร วิชชาวุธ, “จิตวิทยาการเรียนรู้” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.
5. ภัทรพันธ์ หุ่นรักวิทย์, “จิตวิทยาการสื่อสาร” เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการสื่อสาร, 2555.
5. Feldman. R. S. Understanding Psychology. 4thed. New York : McGraw Hill, Inc., 1996.
6. Judy C. Pearson and Paul E. Nelson. An Introduction to Human Communication: Understanding and Sharing. USA: Von Hoffmann Press, 2000.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
- 1.2 สอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาในสัปดาห์สุดท้าย
- 1.3 ให้นักศึกษาเขียนแสดงความคิดเห็นการสอนในสัปดาห์สุดท้าย

2. การปรับปรุงการสอน

- 2.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 2.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ นำมาใช้ในการสอน

3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

- 3.1 ออกข้อสอบตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของรายวิชา
- 3.2 คุณภาพจากผลงานของนักศึกษา
- 3.3 พฤติกรรมในการเรียนและการทำงาน